

Zavod
Republike
Slovenije
za šolstvo

MODERIRANA NAVODILA ZA VREDNOTENJE_2
Državno tekmovanje s področja geografije za srednjo šolo
2022/2023

Tekmovalni skupini: Srednja šola A in Srednja šola B; sklopa A in B

SPLOŠNE SMERNICE

- Ocenjevalci naj sledijo navodilom za vrednotenje za posamezno tekmovalno polo. V primeru nejasnosti naj se posvetujejo s koordinatorjem tekmovanja.
- Vrednotijo se le odgovori, napisani s kemičnim svinčnikom ali nalivnim peresom, ter skice in risbe, narisane z barvicami.
- Če tekmovalec/tekmovalka poleg pravilne rešitve zapiše še napačno, ki je ne prečrta ali kako drugače jasno označi, se odgovor ovrednoti z nič točkami.
- Prav tako se odgovor ovrednoti z nič točkami, če je nečitljiv ali nejasno popravljen.
- Če tekmovalec/tekmovalka na vprašanje ni odgovoril/-a, se v strežnik DMFA vnese X.
- Pri nalogah v sklopu A ocenjevalci prepisujejo rešitve (črke A, B, C, D ali E) v strežnik DMFA.
- Pri nalogah v sklopih B in C ocenjevalci v strežnik DMFA napišejo ustrezno število doseženih točk.
- Pri nalogah v sklopih B in C z obkroževanjem se vrednotijo tudi drugače označene rešitve, če so pravilne (npr. podčrtane).
- Če tekmovalec/tekmovalka k tekmovanju ni pristopil/-a, ocenjevalci v strežnik DMFA ne vnašajo ničesar.

REŠITVE

DODATNA NAVODILA

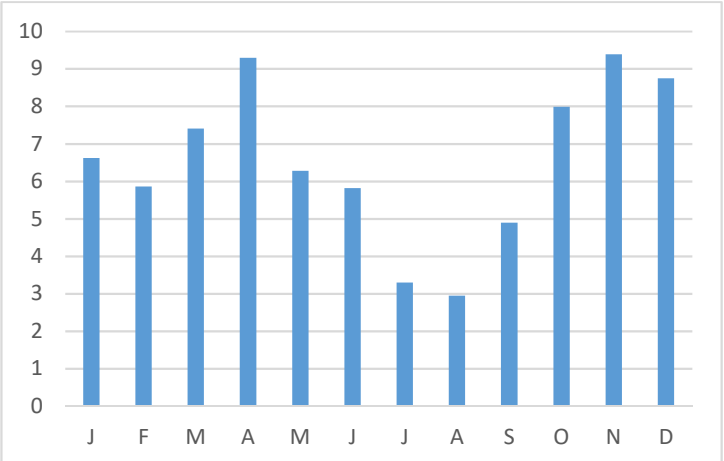
SKLOP A

1.	C	0/1
2.	E	0/1
3.	B	0/1
4.	C	0/1
5.	C	0/1
6.	B	0/1
7.	Naloga je bila izločena.	0/1
8.	E	0/1
9.	B	0/1
10.	D	0/1

SKLOP B

11.	B	0/1
12.	a) Kalna voda prepušča manj svetlobe, s čimer so bolj ali manj prizadeti asimilirajoči organizmi in naselitev talnih vodnih rastlin in živali.	0/1
	b) Posledica je zmanjšana zmožnost biološke presnove organskih snovi.	0/1
13.	Možni odgovori: - Če industrijska voda povzroči pregrevanje vode za okoli 10 °C, se biološka aktivnost vode podvoji.	0/1

	<ul style="list-style-type: none"> - Lokalni industrijski izpusti vode imajo negativen vpliv na številne ribje populacije, ki v splošnem zahtevajo nizke temperature in visoko stopnjo raztopljenega kisika. - Zaradi večje biološke oksidacije nekaterih organskih snovi pri povišani temperaturi vode se poraba kisika še povečuje, in sicer do te mere, da ga začne primanjkovati, to pa povzroči odmiranje najrazličnejših bioloških snovi. 	
14.	Prehranjevalna veriga na sliki kaže, da se količine metil Hg po prehranjevalni verigi povečuje (koncentrira), zato so končni uporabniki (ljudje) najbolj ogroženi, če jedo ribe s konca prehranjevalne verige z veliko vsebnostjo metil Hg.	0/1
15.	a) Večja je pozimi (tudi 39 ‰), ko je manj padavin in so tokovi močnejši.	0/1
	b) Sekundarni višek je lahko konec poletja oziroma v začetku jeseni (avgust, september), ko je zaradi visokih temperatur močno izhlapevanje.	0/1
16.	A: apnenec B: peščenjak, lapor (apnenec) C: glina, melj	0/1 Celotno pravilno kombinacijo ovrednotimo z 1 točko.
17.	<p>Ukrepi v Egiptu: Smotrna raba vode za nujne potrebe, ki ni potratna (npr. za osebno uporabo v gospodinjstvih, v kmetijstvu in drugih gospodarskih panogah); desalinizacija morske vode.</p> <p>Ukrepi v Sudanu: Zmanjšati izgube vode (npr. kot je že sedaj kanal, da iz močvirja Sud izhlapi čim manj vode).</p> <p>Ukrepi v Etiopiji: Uporabljati bi začeli nadomestne vire električne energije. Tako država ne bi pretirano omejevala pretoka ali gradila novih jezov.</p>	0/1/2 3 pravilne odgovore ovrednotimo z 2 točkama, 2 pravilna odgovora ovrednotimo z 1 točko, 0 ali 1 pravilni odgovor ovrednotimo z 0 točkami.
18.	a) Posledice so, npr. poplavljanje kmetijskih površin, večja slanost prsti in podzemne vode, neuspevanje nekaterih kulturnih rastlin ali manjši pridelek drugih, dražje kmetovanje zaradi ukrepov in drugi strokovno utemeljeni odgovori.	0/1 2 pravilna odgovora ovrednotimo z 1 točko, 0 ali 1 pravilen odgovor ovrednotimo z 0 točkami.
	<p>b) Možni ukrepi s pojasnili:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Gradnja protipoplavnih nasipov in zidov, da preprečijo razlivanje morja. - Gradnja protipoplavnih zapornic v lagunah, da preprečijo vdor morja ob visoki plimi. 	0/1
19.	<p>Možni odgovori:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Zaradi krajšega zadrževalnega časa je izhlapevanje vode manjše. - Zaradi manjšega zadrževalnega časa je manjše tudi pronicanje vode v tla. - Padavinska voda je praviloma speljana v odtočne kanale in jaške, ki se lahko hitro zamašijo in povzročijo poplave. 	0/1/2 Vsak pravilen odgovor (pojasnilo) ovrednotimo z 1 točko.

20.	<p>Možna odgovora:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Nenadzorovano se širijo invazivne školjke, ki precejajo vodo in s tem polovijo preveč planktona. Zaradi tega je voda videti bistrejša. - Prekomerno se širijo invazivne školjke, ki polovijo preveč planktona, zaradi česar je voda na videz bolj bistra. 	0/1																										
21.	Voda steče skozi pore le, kadar so pore med seboj povezane. Takšno poroznost imenujemo učinkovita ali efektivna poroznost.	0/1																										
22.	<p>Možna odgovora:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Zmanjšajo se pritiski na vodovodne sisteme, ker so dodatni vir pitne vode. - Ker so krajevni vir, se lahko zmanjša potreba po energiji (npr. za črpanje vode). - Ni uporabe večjih količin kemijskih sredstev, ki so sicer potrebni za uporabo in distribucijo zdravstveno ustrezne pitne vode. 	0/1																										
23.	Proces sulfidizacije se pogosto pojavlja na območju plimovanja in v plitvih vodah. Krajinski park Strunjan leži ob morju, zato so njegove (subakvalne) prsti podvržene plimovanju in posledično tudi procesu sulfidizacije.	0/1																										
24.	<p>a) m^3/s</p> <table border="1" data-bbox="236 891 962 1350"> <thead> <tr> <th>Mesec</th> <th>Vrednost (m^3/s)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr><td>J</td><td>6.5</td></tr> <tr><td>F</td><td>5.8</td></tr> <tr><td>M</td><td>7.2</td></tr> <tr><td>A</td><td>9.2</td></tr> <tr><td>M</td><td>6.2</td></tr> <tr><td>J</td><td>5.8</td></tr> <tr><td>J</td><td>3.2</td></tr> <tr><td>A</td><td>2.8</td></tr> <tr><td>S</td><td>4.8</td></tr> <tr><td>O</td><td>7.8</td></tr> <tr><td>N</td><td>9.2</td></tr> <tr><td>D</td><td>8.5</td></tr> </tbody> </table>	Mesec	Vrednost (m^3/s)	J	6.5	F	5.8	M	7.2	A	9.2	M	6.2	J	5.8	J	3.2	A	2.8	S	4.8	O	7.8	N	9.2	D	8.5	<p>0/1</p> <p>Z 1 točko ovrednotimo prikaz, ki ima ustrezno označene osi (meseci, pri pretoku oznake vrednosti in enoto za pretok) ter pravilno izrisane vrednosti v stolpcih za vsak mesec.</p>
Mesec	Vrednost (m^3/s)																											
J	6.5																											
F	5.8																											
M	7.2																											
A	9.2																											
M	6.2																											
J	5.8																											
J	3.2																											
A	2.8																											
S	4.8																											
O	7.8																											
N	9.2																											
D	8.5																											
	b) (Dinarski) dežno-snežni režim.	0/1																										